

VEČJI PIONIRSKI OBJEKTI

Večji pionirski objekti so pravi taborniški izziv.

Ker izdelava terja več časa, jih ponavadi postavljamo na taborjenjih, zimovanjih, večjih srečanjih, zletih in ob drugih priložnostih izvajanja programa.

Jambor, razgledni stolp, mostovi in drugi objekti bodo predvsem v okras, ob temeljiti pripravi, pravem materialu, dobremu orodju in usklajeni skupini graditeljev pa bodo odlično služili tudi svojemu namenu.

V fazi načrtovanja si je nemalokrat potrebno predhodno ogledati kraj, kjer bomo začasno bivali oz. postavljali objekte. Če je le mogoče, si kraj ogledamo v različnih vremenskih razmerah oziroma letnih časih. S tem imamo možnost, da z ustrezno pripravo dosežemo uspešno izvedbo aktivnosti, zato faze priprave in načrtovanja ne smemo zanemariti. Vaja v normalnih okoliščinah nas bo utrdila v pravilnem ravnanju ob morebitnih izrednih situacijah. Seveda izbiro v izrednih situacijah, ko nas moč narave pričaka nepripravljene, poenostavimo. Pa vendar, tudi tedaj imejmo v mislih nekaj osnov v zvezi z izbiro prostora za postavljanje objektov.

Izbira prostora

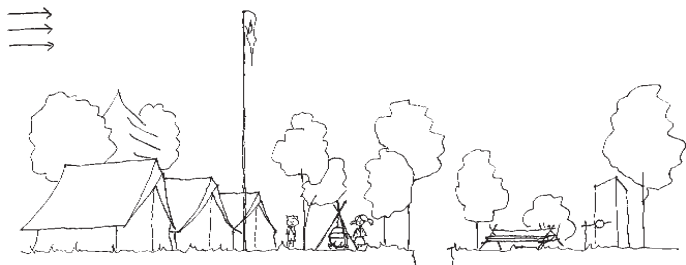
Preden začnemo na prostoru karkoli delati, moramo točno vedeti, kje bo kakšna stvar stala. Za vsak objekt (kuhinjo, jambor, latrino, šotore ...) naj bi že v naprej načrtovali mesto kjer bodo stali. V ta namen si najprej izrišemo skico terena nato pa vanjo vrišemo še tloris. Pri izbiri prostora za postavljanje pionirskih objektov bomo upoštevali tla, veter, vodo, drva in okolico, kot seveda tudi estetske pogoje.

Tla na katerih bomo postavili večje objekte morajo biti taka, da objekte (npr. stolp) lahko vkopljemo in zagotovimo njegovo stabilnost. Takšna so peščena, ilovnata in druga tla, ki omogočajo enostavno kopanje lukenj. Na Krasu, kjer skalovje prekriva le tanka plast zemlje, bomo verjetno morali poseči po drugih tehnikah – sidranje.

Drugi pogoj za dober prostor je zavetje pred vetrovi. Veter lahko postane resna nevarnost za naše objekte. Ko se veter upre v objekt, nam ga lahko podre (npr. stolp) in posledice so lahko zelo resne. Najbolje nas varuje pred vetrovi gozd, ki naj ščiti severno in zahodno stran prostora, saj v naših krajih prihajajo neurja predvsem s severa in zahoda.

smer vetra

Postavitev objektov moramo prav tako prilagoditi smeri vetra. Če ne upoštevamo

lokalnih stalnih vetrov se nam lahko zgodi da bomo imeli ob napačni postavitvi kuhinje in ognjišča cel prostor za bivanje ali pa celoten taborni prostor, zadimljen. Ob napačni postavitvi latrine pa bomo na prostoru imeli vseskozi neprijetne dišave.

Ob postavitvi objektov pazimo tudi na porabo vode. Objekte ob vodi postavimo ob upoštevanju zaporedja porabe vode za pitje, umivanje ...

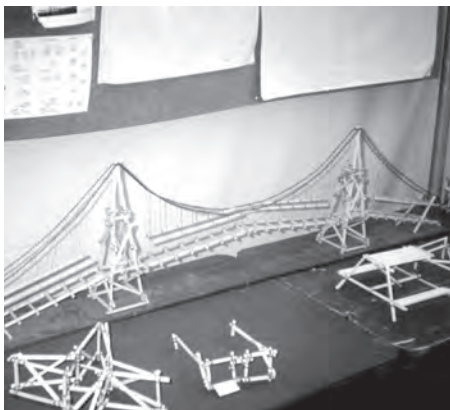
poraba vode

Tudi gozd in okolica sta še kako pomembna pri postavljanju objektov. V gozdu najdemo drva in obilico lesa iz katerega lahko izdelamo priročne izdelke, okolica pa nam nudi ostale možnosti za izvajanje našega programa.

Nekaj osnovnih nasvetov, ki naj olajšajo včasih trnovo pot k uspehu.

1. Ne začnimo s preobširnimi načrti (to velja predvsem za obseg del). Kdor še ni postavil manjših objektov, npr. jambora, naj se nikar ne loti izgradnje večnivojskega stolpa. Drobni veččin se moramo učiti s praktičnim delom.

2. Preden se lotimo dela, dobro premislimo o vsem. Prihranili bomo denar, material in čas. Prekratko odžagana sušica se ne da več podaljšati. Narišimo si skico – načrt s potrebnimi izmerami. K takšnemu načrtu priložimo spisec potrebnega materia-

la. Za osnovo si izdelajmo maketo objekta; npr. v merilu 1:10. V timu se dogovorimo za način dela in razdelitev nalog.

3. Ne hitimo pri delu. Komur se mudi, je na najboljši poti, da bo naredil kaj narobe. Naj nas ne zapelje pregovor – kar lahko storiš danes, ne odlagaj na jutri. Še posebej velja, da ne prehitavamo. Ko je potrebno izdelati vezi, ki morajo držati in biti lepega videza, si vzemimo čas.

4. Ne bodimo skopi, kadar kupujemo orodje. Slabo, nekvalitetno orodje nam krade čas, onemogoča uspešno delo in rahlja živce. Izberimo za vsako opravilo pravo orodje in uporabimo po debelini, videzu in namembnosti ustrezno vrv.

5. Ne lotevajmo se ravno vsega. So opravila, ki potrebujejo timsko delo. Pri gradnji pionirskih objektov si lahko dobro usposobljen tim glede na starost in fizično moč postavlja različne cilje.

6. Pri gradnji imejmo v mislih, da nam bo objekt v rabo in ponos dalj časa. Ne lotevajmo se velikih gradenj tam, kjer nam jih bodo ob prvi priliki podrli in material odnesli.

7. Uporabljajmo material, ki ga smemo. Sušice je ceneje kupiti na žagi kot pa nedovoljeno posegati v gozd.

Jambor

Jambor navadno postavljamo v sredini tabora. Višina jambora je predmet občudovanja in tekmovanja med sosednjimi tabori. Za jambor izberemo smreko, če se le da sušico, ki naj bo visoka in vitka. Sveže podrto smreko je potrebno obeliti in nekaj dni sušiti, saj nam bo pri postavitvi povzročala težave. Sveže olupljena – obeljena smreka je precej spolzka in predstavlja določeno nevarnost pri postavljanju. Sušica pa je že suha in tudi dosti lažja.

Seveda povsod ni mogoče izbrati dovolj visoke sušice, zato si pomagamo z majhnimi triki. Uporabimo dve sušici, ki ju po polovici zarezemo do nekako dveh metrov (odvisno od dolžine sušice) ter zvežemo z vzporedno vezjo. Za utrditev vezi v spoj zabijemo nekaj lesenih klinov.

Pri postavljanju jambora ne smemo pozabiti na mehanizem za dvigovanje in spuščanje zastave. Za to poskrbimo preden postavimo jambor v jamo. Na vrhnji konec jambora pritrđimo v U oblikovan žebelj z odščipnjeno glavo ali pa majhno kolesce, skozi katerega napeljemo vrv. Poleg vrvice za dviganje zastave je smotrno napeljati tudi laks (ki je manj opazen) v isti dolžini, saj se nemalokrat zgodi, da se vrvica strga in nam v tem primeru potem ni potrebno plezati na jambor ali ga celo podirati.

Jambor postavljamo v globoko ozko jamo, katere globina naj bo primerna višini jambora. V tleh naj bo nekaj več kot desetina jambora. Tako naj bo jama pri pet metrov visokem jamboru globoka najmanj 70 centimetrov, pri desetmetrskem pa 120 centimetrov. Upoštevajmo tudi, da vrhnjih 20 ali celo 30 centimetrov kamenja in prsti k trdnosti jambora ničesar ne doprinese.

Na jamboree-ju na Nizozemskem so za izkop uporabljali kar stroj s svedrom. S svedrom (1,5 metrski sveder na motorju velikosti motorne žage) so v minuti pripravili ustrezno luknjo. Ker je na polderjih (nasipih) zgornji del tal v glavnem iz rahle prsti in mivke, je to omogočalo dobro stabilnost jambora. Po namestitvi sušice se je luknjo enostavno zalilo z vodo in s tem utrdilo.

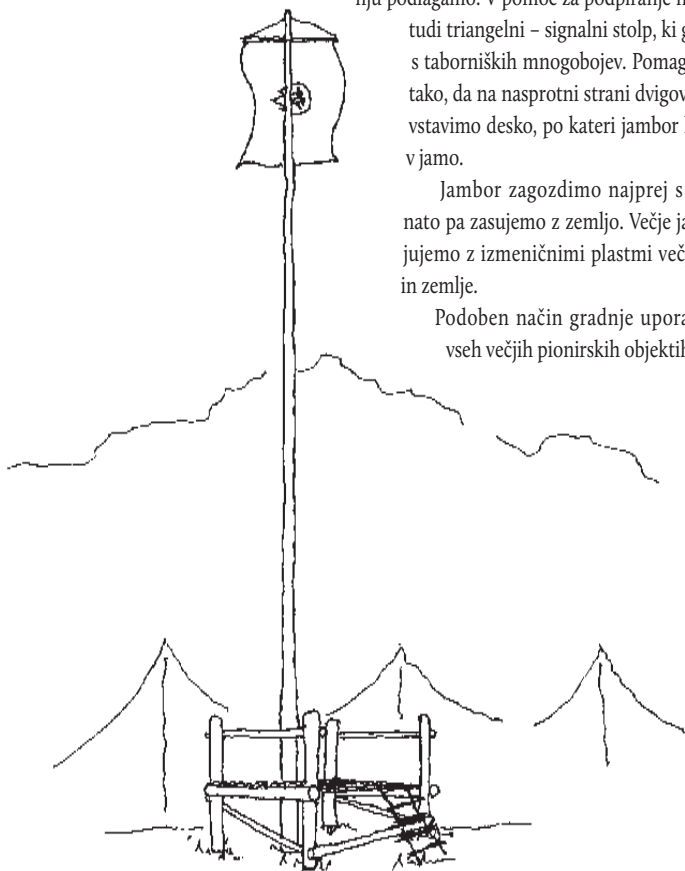
Na stalnih tabornih prostorih je smiselno uporabiti za postavitev vkopano cev (betonsko, železno), ki nam omogoči, da jambor po taborjenju tudi varno shranimo.

Jambor dvigujemo med tem, ko nekaj članov tima za postavljanje skrbi za to, da jambor zdrсне v luknjo, medtem, ko ostali jambor dvigujejo. Za dvig večjega si izdelamo škarje – približno pol metra pod vrhom zvezani sušici s katerima jambor dvigujemo, ter A, s katerim jambor postopoma ob dvigovanju podlagamo. V pomoč za podpiranje nam je lahko

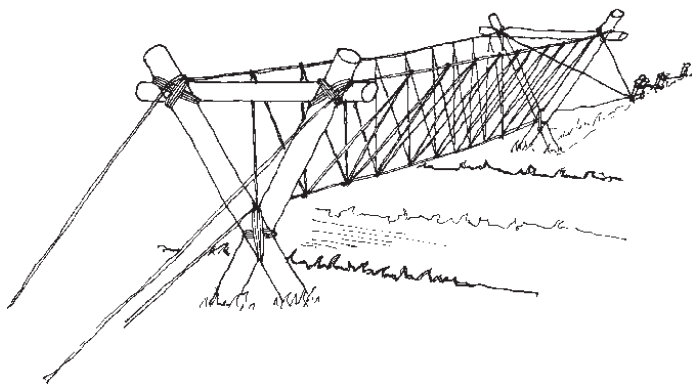
tudi triangelni – signalni stolp, ki ga poznamo s taborniških mnogobojev. Pomagamo si tudi tako, da na nasprotni strani dvigovanja v jamo vstavimo desko, po kateri jambor lažje zdrсне v jamo.

Jambor zagozdimo najprej s kamenjem nato pa zasujemo z zemljo. Večje jambore utrjujemo z izmeničnimi plastmi večjih kamnov in zemlje.

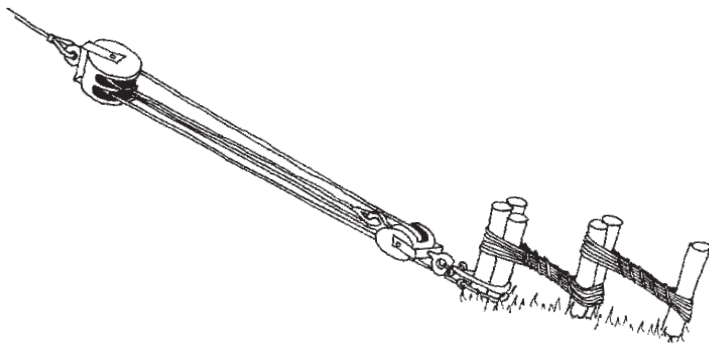
Podoben način gradnje uporabljamo pri vseh večjih pionirskih objektih.

Mostovi

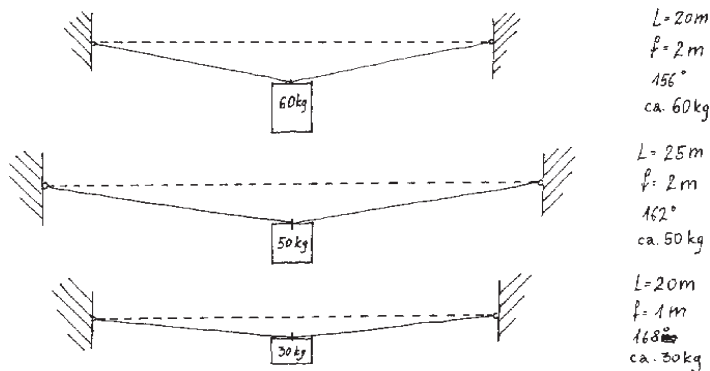

Če taborimo ob potoku ali reki, se lahko naučimo gradnje preprostih mostov. Zahtevnost in praktična uporabnost je odvisna oziroma prilagojena naravnim pogojem (širini, dolžini in višini) V pogorju Himalaje morajo domačini premostiti mnoge huddournike in divje gorske reke, ki izvirajo pod mogočnimi gorami. Pri tem uporabljajo vrvi, ki jih napeljejo z enega brega na drugega. Tak most se hitro in preprosto postavi. Če nimamo dovolj močnih dreves, ki bi nam služila kot opora – sidra, zvežemo po dve

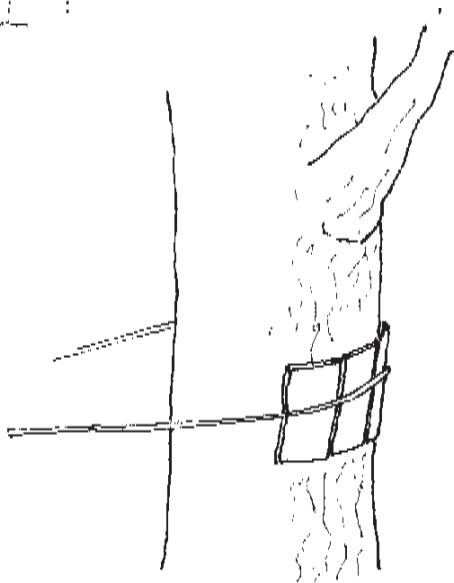
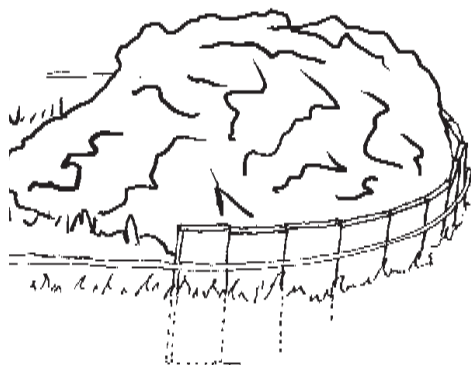

ali tri sušice v triangel in jih vkopljemo v zemljo. Po možnosti njihovo stabilnost okrepiamo s sidrišči. Pozorno izberemo nosilne vrvi, ki morajo biti dovolj močne pa tudi napete. Za lažje napenjanje uporabljamo škripčevje, s katerim lahko tudi po večkratnem prehodu mostu nosilne vrvi ponovno zategnemo. Za nosilne vrvi uporabimo čim manj elastične vrvi. Če imamo možnost, nosilne sušice prevrtamo z lesnim svedrom in skozi te luknje potegnemo nosilne vrvi ter jih nato učvrstimo. Nosilna vrv je lahko ena ali pa dve, tri in še več. V primeru, da imamo dve nosilni vrvi po katerih hodimo, lahko nanje pričvrstimo deščice, ki nam bodo omogočile lažji prehod. Med nosilno vrvjo in stranskima opornima vrvema pritrdimo pomožne vrvce, ki pa morajo biti enako dolge. Pomožne vrvce pritrujemo na stransko oporno vrv s prussikovim vozlom, na nosilno vrv pa z vrznim ali kavbojskim.

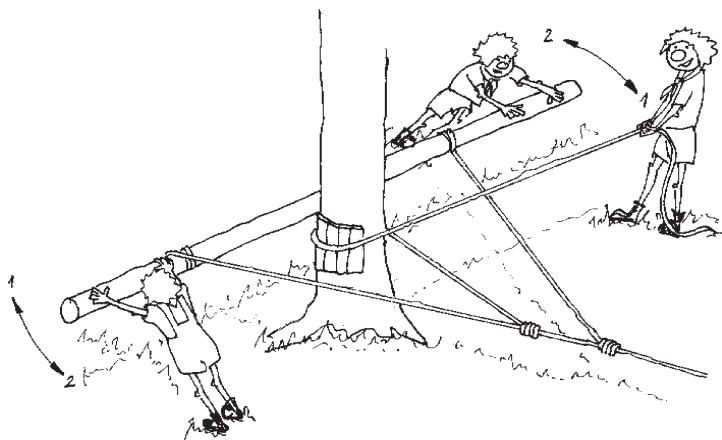
Pri postavljanju mostov moramo posebno pozornost nameniti izbiri in uporabi nosilnih vrvi. Potrebno je upoštevati tako nosilnost vrvi (istočasno število oseb, ki hodijo preko mostu in njihovo težo), kot tudi odklon (upogib) vrvi glede na težo. Naslednji primeri so narejeni za 12 mm vrvi iz konoplje. Vrv naj bi se ob 150 kg obremenitvi (dve odrasli osebi) na 20 m razdalji v srednjem delu odklonila za 6 m.

Ko nosilno vrv privežemo na drevo, je potrebno drevo predhodno ustrezno zavarovati. Vrv se kaj rada zareže in poškoduje lubje. Drevo zavarujemo tako, da ga ovijemo s plaščem izdelanim iz deščic oziroma polen.

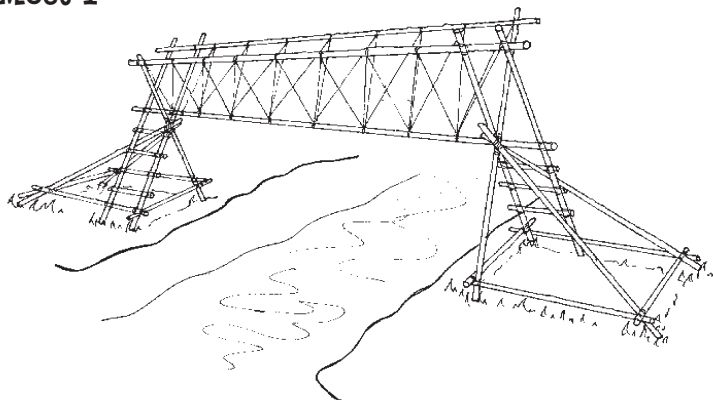
Za napenjanje nosilne vrvi potrebujemo še 4 m dolgo sušico debeline cca 15 cm, ter dve pomožni vrvi (lahko 12 mm najlonski), ki ju pričvrstimo na nosilno vrv s prusikovim vozlom. Napenjajo naj vsaj trije oziroma štirje postavljalci.

Dva postavljalca z vrtenjem sušice zategujeta pomožni vrvi in s tem posredno nosilno vrv. Tretji skrbi za zategovanje nosilne vrvi, četrti pa za zategovanje prusikovih vozlov. Pri napenjanju pazimo, da nosilne vrvi ne preobremenimo. Ko dosežemo ustrezno napetost, tretji in četrti postavljalec mostu učvrstita nosilno vrv z mrtvim vozlom oziroma vpleteno osmico.

Seveda ni nujno, da za gradnjo mostičkov, brvi in mostov potrebujemo potoček ali reko. Most iz vrvi lahko naredimo tudi z drevesa na drevo ali pa kot povezavo med stražnima stolpoma.

Most 1

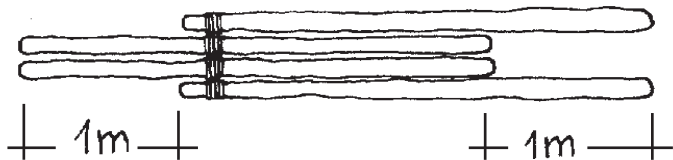
Čas izdelave: cca 2 uri (ob pogojih, da je ves material pripravljen)

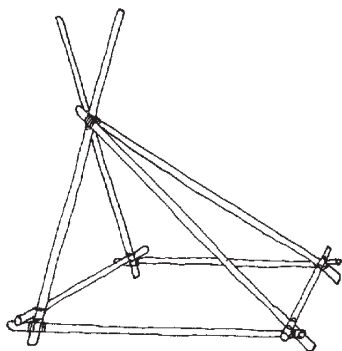
Potrebno število oseb: 15

- Material – potrebne sušice: 1 x 6 m, 2 x 5 m, 14 x 3 m, 4 x 1,5 m
- 6 x 1 m za lestev
- konopljena vrv za vezavo

Most bomo gradili za prehod vodne ovire (ali nad vodom v tabor) širine cca 3 m. Če želimo imeti večjo razdaljo med stolpoma, potrebujemo daljše sušice (daljše sušice morajo biti tudi debelejše zaradi lastne teže, ki jo morata nositi na sredini, in daljšega vzvoda).

Gradnjo začnemo z delom v dveh skupinah, ki bosta na vsakem bregu postavili stolp. Osnovo za stolp tvorijo štiri 3 m dolge sušice. Povežemo jih na tleh. Vezavo učvrstimo 1m pod vrhom srednjih dveh sušic. Stolp nato postavimo. V vrhu daljši sušici morata stati bližje bregu. Služili nam bosta za nosilce ograje mostu. V naslednjem

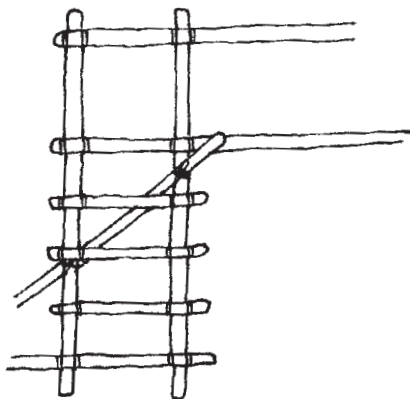

koraku zvežemo horizontalne prečke na razdalji cca 2,30 m nato pa še prečki vzporedno z oviro na razdalji cca 1,25 m. Stolpa sta tako končana. Postavljena morata biti seveda vzporedno drug proti drugemu.

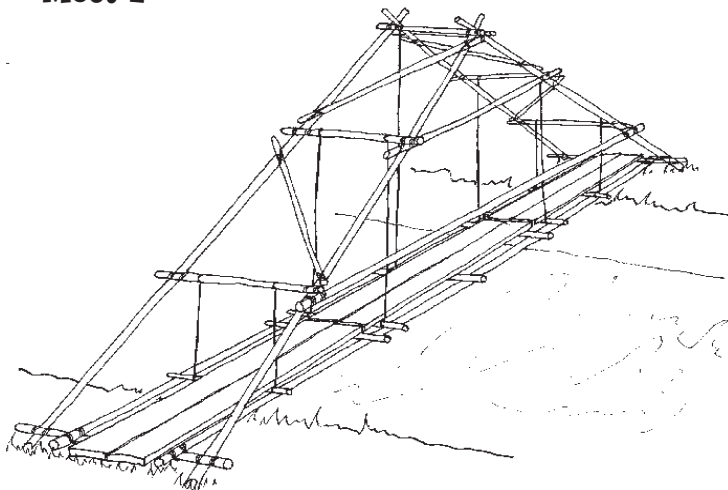
Sušico dolžine 6 m nato položimo v nosilni vrh stolpa tako, da na vsako stran sega 1 m od vrha. Ob koncu 6 m sušice, po kateri bomo hodili preko mostu, postavimo preostali sušici (3 m). Skupaj s stranico stolpa te tvorijo

ogrodje lestve, po kateri se bomo povzpeli na stolp. Pri vezavi upoštevamo, da bomo na most vstopali po eni, izstopali pa po drugi strani. Dve 5 m sušici nato povežemo med vrha stolpa. Sušici, ki nama služita kot ograja za most, pri vezavi zamaknemo za 1 m na vsako stran in s tem učvrstimo tudi nosilce lestev.

Preostane nam samo, da povežemo še 1 m sušice za prečke za vzpenjanje po lestvi ter bolj zaradi estetskega videza, kot pa zaradi uporabnosti, prepletemo z vrvjo med nosilno sušico in stranskimi (ograjjo).

Most 2

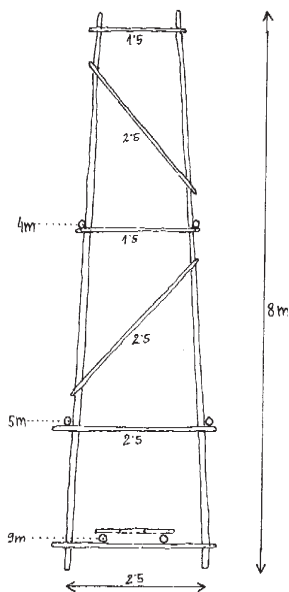
Čas izdelave: cca 5 ur (ob pogojih, da je ves material pripravljen)

Potrebno število oseb: 18

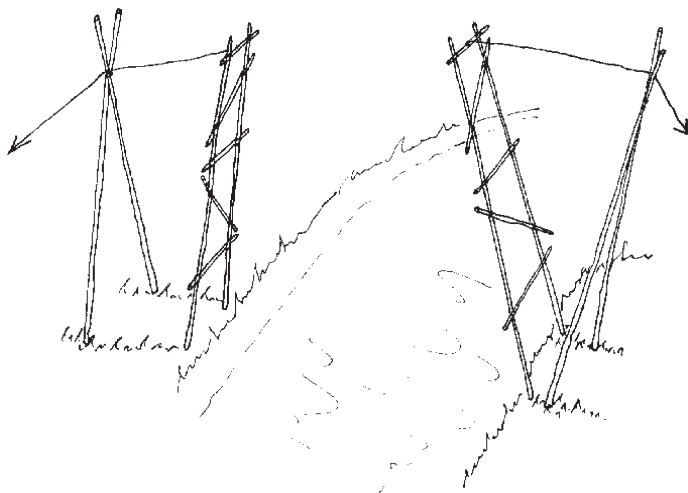
- Material – potrebne sušice: 2 x 9 m, 4 x 8 m, 2 x 5 m, 2 x 4 m, 8 x 2,5 m, 3 x 1,5 m, 10 x 1 m
- 6 plohov ali »colaric«
- konopljena vrv za vezavo
- vrv za dvigovanje
- 2 triangler ali A za dvigovanje

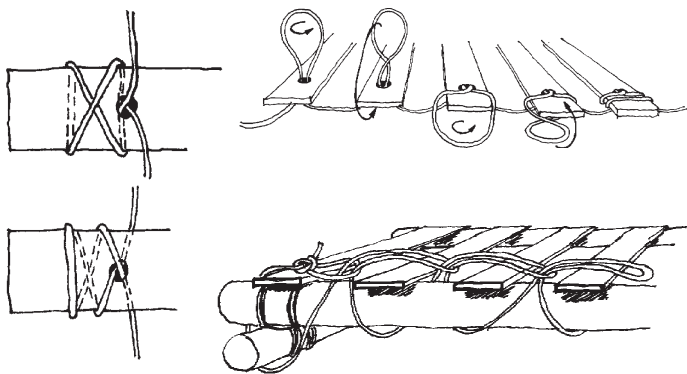
Most naj bi služil premagovanju vodne ovire širine 6 do 7 m. Pri tem računamo, da na vsak breg sega še za 1,5 m pohodnega dela, saj bregovi ponavadi niso odsekani. Nosilci mostu služijo večji uporabnosti mostu vsaj kar se tiče njegove nosilnosti, kar pomeni tudi manjše upogibanje pohodnega dela.

Objekt lahko postavljamo v treh skupinah. Dve skupini vežeta nosilce mostu. Ena skupina veže pohodni del. Nosilce mostu vežemo na tleh na vsakem bregu. Posebno pozornost posvetimo vstavljanju diagonalnih prečk, pri čemer moramo paziti na njihovo smer.

Najtežji del postavljanja je združevanje obeh nosilcev mostu. Združevanja se lotimo tako, da v vrhu nosilca privežemo vrv, s katero bomo posamezni nosilec dvignili oziroma spuščali do združitve. Nosilce mostu postavimo vzporedno z bregom in nato navpično dvignemo. Gledamo na to, da nosilca stojita vsaksebi v smeri, kot bo potekal prehod. Ko nosilca stojita, vlečno vrv speljemo preko trianglov oziroma A-jev. Ob tem, da po dva postavljalca držita nosilec, da se v delu z zemljo ne premika, so ostali ob vlečni vrvi pripravljene na postopno spuščanje nosilcev v smeri vodne ovire. Spuščanje nosilcev naj nekdo koordinira. Njegova naloga je, da pove vsaki od skupin ali mora nosilec spustiti ali dvigniti. Ob koordiniranem spuščanju se nosilca v vrhu združita. Sedaj dejansko nastopi

najtežji del postavljanja, ko je potrebno na višini prvih horizontalnih prečk povezati 5 m horizontalne sušice. Kljub temu, da sta vrhova nosilcev mostu že sedla, jih z zategnjeno nosilno vrvjo vseeno držimo. Na konce horizontalne prečke privežemo vrv, s katero si pomagamo sušico dvigniti na prve prečke nosilcev. Sušici na obeh straneh in koncih povežemo. V naslednjem koraku potegnemo preko spodnjega dela nosilcev pohodni del mostu. Zopet si pri tem pomagamo z vrvmi, ki jih privežemo na konec pohodnega dela mostu, ki ga bomo povlekli preko vodne ovire. Pohodni del učvrstimo z vezavami ob vznožju nosilcev mostu. Pazimo, da po pohodnem delu še ne hodi večje število postavljalcev, saj še ni dokončno učvrščen. Na podoben način, kot smo povezali 5 m horizontalne sušice, povežemo še preostali dve 4 m sušici. Za boljšo trdnost v vrhu medsebojno povežemo še oba nosilca. Potrebno je dodatno utrditi še pohodni del. Na horizontalne sušice obeh nosilcev mostu pritrđimo vrvi, na katere povežemo 1 m prečne nosilce pohodnega dela mostu. Prečne nosilce pohodnega dela mostu moramo vtakniti med deske in 9 m nosilne sušice. Dovolj je, da so povezani samo na vrvi iz horizontalnih prečk nosilcev.

Pri načrtovanju postavljanja mostu bodimo pozorni, preko kakšne ovire most postavljamo. V kolikor nam most služi za prehod hudournika imejmo v mislih, da voda v hudourniku lahko ob deževjih zelo naraste. Če ne želimo, da nam most odnese, ga je potrebno dodatno utrditi. Najlažje to storimo tako, da na vsaki strani ob nosilcih zabijemo v tla po 1 m dolge kole, na katere potem privežemo pohodni del in nosilce mostu.

Izdelava vhoda - stolpa

Vhod postavljamo z namenom, da popotnika opozori, da je prišel v taborniški tabor. Postavljamo jih ob različnih priložnostih, kot so tabori, zleti ali razna srečanja. Oblika je prepuščena domišljiji in spretnosti postavjalcev. Odvisna je tudi od razpoložljivega materiala. Uporabljamo zlasti veje, palice, vrvi in sušice. Nekateri postavljajo tak vhod, ki je hkrati tudi stražni stolp. Gradnja zahtevnejših vhodov je ena izmed najtežjih med gradnjami pionirskih objektov. Po predhodni predlogi (načrtu, skici) se lotimo izbire materiala, ki naj bo kakovosten. Pri več kot 5 m visokih stolpih nosilci ne bi smeli biti tanjši od 15 do 20 centimetrov v premeru.

Kot zanimivost:

Na Nizozemskem smo na jamboreeju lahko videli množico pionirskih objektov. Med njimi je prav gotovo izstopal stolp izdelan le iz naravnega materiala brez uporabe žebeljev, žice, kovinskih "spojk" ...

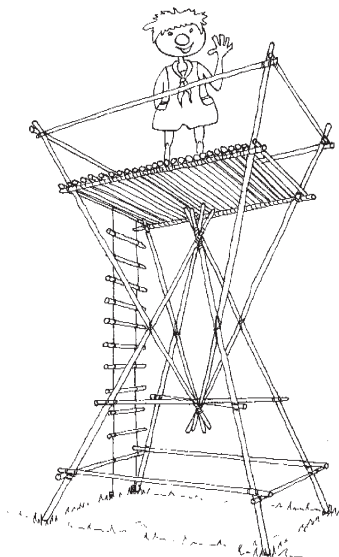
Gradilo ga je približno 50 ljudi in sicer 14 dni. Za stolp, katerega gornji podest je bila 52,7 m visoko, sam vrh stolpa pa 65,2 m, so porabili 2.500 m lesa, 13.500 m vrvi, skupna teža stolpa pa je znašala 18.000 kg. Varnostna meja stolpa je bila 40 m.

S temi merami in načinom izdelave je prišel stolp v Guinnessovo knjigo rekordov.

Na vrhu stolpa so postavili video kamero, ki je beležila dogajanje na jamboree-ju. O graditvi stolpa so posneli video, ki so ga predvajali v bližnjem šotoru, kjer je bil razstavljen tudi detajlni načrt gradnje ter maketa stolpa.

Stolp 1

Čas izdelave: cca 2 uri (ob pogojih, da je ves material pripravljen)

Potrebno število oseb: 12

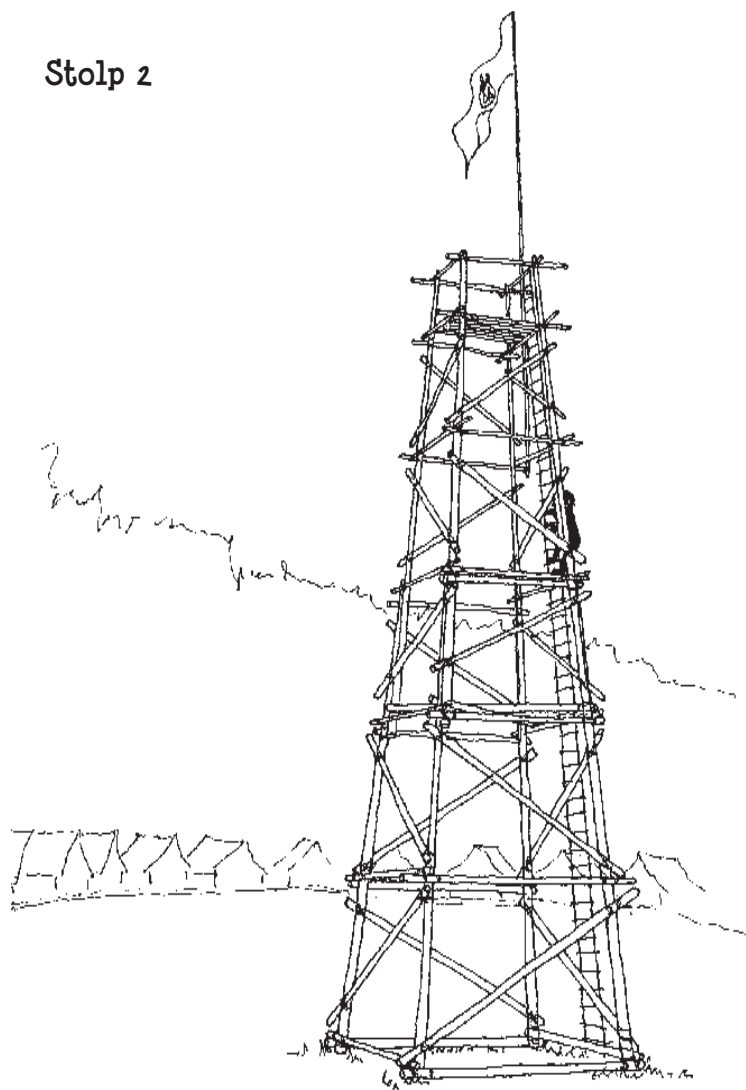
- Material – potrebne sušice: 8 x 8m, 10 x 4 m, 2 x 3 m, 20 x 2,5 m
- 10 x 1 m za vrh
- 30 prečk za lestev
- nekaj »plohov« ali desk dolžine 4 m, ki bodo služile le za oder in kot pomoč pri vezavi
- konopljena vrv za vezavo

Delo lahko pričnemo v dveh skupinah. Vsaka od skupin zveže svojo štiristransko piramido iz 8 m sušic. Pri piramidi, ki bo stala na tleh, najprej medsebojno povežemo vrh sušic. Spodnjo prečko zvežemo cca. 1m od konca sušic oziroma v dolžini prečke (4 m). Pri zgornji piramidi, ki bo obrnjena stala na prvi, se prvo prečko zveže čim bližje koncu sušic. Prečka predstavlja ograjo na vrhu stolpa. Drugo prečko bomo vezali 1,80 m od konca sušic. Drugi prečki bosta nosili sušice za pohodni del stolpa. Glede na majhno težo stolpa je morda najlažje, da piramide, ko imamo že vsako zase zvezane, združimo in zvežemo postavljene na (boku) na tleh. Ker sušic ni potrebno vkopavati v

tla, lahko celoten stolp nato skupaj dvignemo. Ob koncu pritrdimo na druge zgornje prečke še vrvo lestev.

Stolp 2

Čas izdelave: cca 5 ur (ob pogojih, da je ves material pripravljen)

Potrebno število oseb: 25

- Material – potrebne sušice: 4 x 9 m, 5 x 8 m, 4 x 5 m, 14 x 4 m, 12 x 3 m, 23 x 2,5 m, 25 x 1,5 m za vrh
- 150 prečk za lestev
- nekaj »plohov« ali desk dolžine 4 m, ki bodo služile le za oder in kot pomoč pri vezavi
- 2 triangler ali A za dvigovanje
- konopljena vrv za vezavo
- močnejša vrv – za dvigovanje

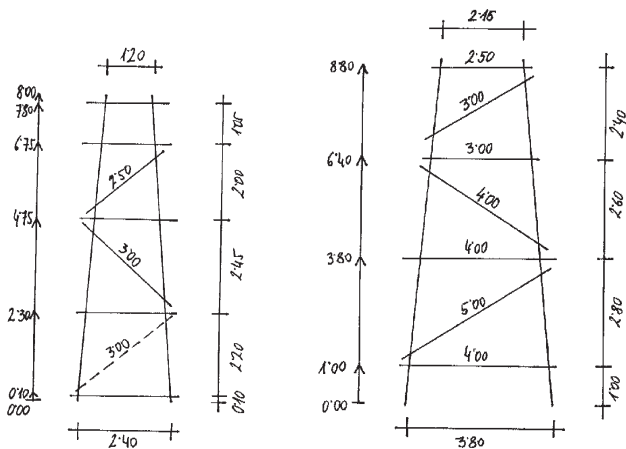
Delo razdelimo med pet skupin, ki lahko izdelajo in zvežejo:

- izkop za spodnji del
- dva spodnja dela stolpa (prvi nivo)
- dva zgornja dela stolpa (drugi nivo)

Celotna višina stolpa bo približno 13 m.

Na tleh najprej zvežemo sestavne dele – dva spodnja dela spodnjega nivoja in dva zgornja dela zgornjega nivoja.

Za spodnji nivo vzamemo 9 m sušice in 1m od spodnjega konca pričnemo z vezavo horizontalne prečke. Spodnji konec bomo kasneje postavili v za to pripravljene luknje.

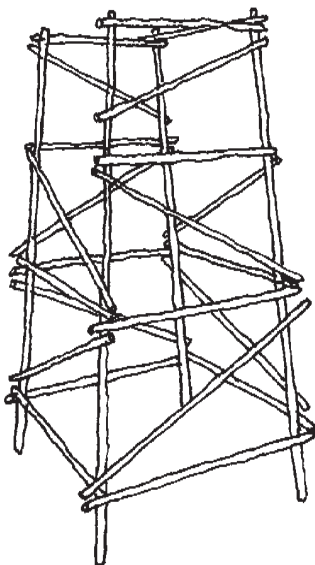
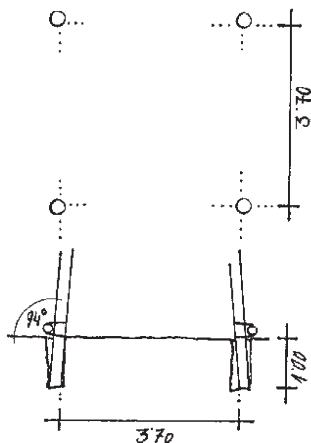

Pri vezavi mora biti razdalja med sušicama ob vrhu 2,15 m na spodnjem delu pa 3,80 m.

Za zgornji nivo vzamemo 8 m sušice in pričnemo z vezavo horizontalne prečke 10 cm od konca sušic. Pri vezavi preverimo, da bo razmik med sušicama ob vrhu 1,2m na spodnjem delu pa 2,4m. Prve diagonalne povezave ne vežemo, ker jo bomo pričvrstili pozneje in jo povezali še na prvi nivo.

Med tem ko štiri skupine vežejo dele stolpa, lahko ena skupina pripravi izkop luknj. Preden začnemo kopati luknje, natančno izmerimo in označimo mesta izkopa. Upoštevajmo, da bomo potrebovali za dvigovanje drugega nivoja stolpa približno 15 m prostora na vsaki strani. Luknje naj bodo 1m globoke in 3,7 m narazen. V luknje bomo postavili sušice pod kotom 90 stopinj.

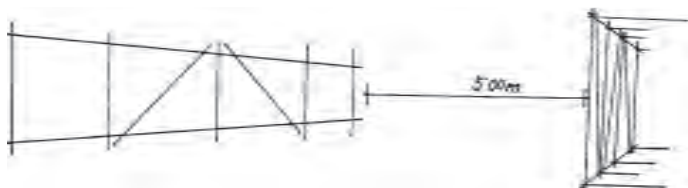
Za postavitve prvega nivoja potrebujemo nekaj spretnosti in veliko mero iznajdljivosti. Oba dela bomo najprej dvignili in namestili v luknje. Lukenj še ne zasujemo. Najprej (na ramenih držečih in ob tem, da po trije držijo vsako nosilno sušico) povežemo horizontale med deloma v višini 2,8 m. Slika 6. Šele ko so te povezane, povežemo tudi horizontale na tleh in učvrstimo z diagonalnimi prečkami. Diagonalne prečke naj bodo vezane v isti smeri. Ko smo to končali, zasujemo luknje in učvrstimo prvi nivo. Nato povežemo diagonale na drugi tretjini prvega nivoja.

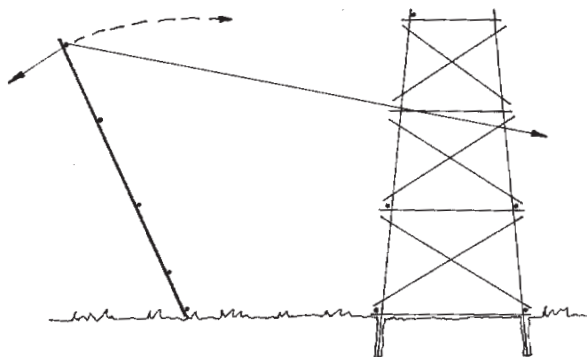
Horizontal na drugem nivoju ne vežemo, saj bomo uporabili tiste iz zgornjega nivoja. Zato pa povežemo horizontalo na tretji tretjini, preko katere bomo lahko z vrvoj dvignili drugi nivo.

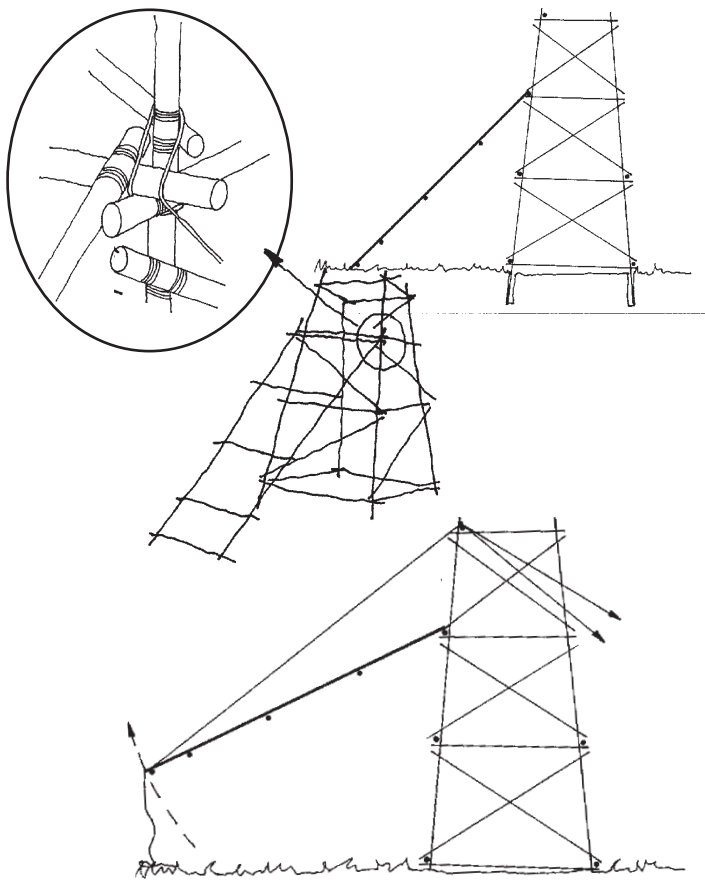
Za stojšče in lažjo vezavo si preko horizontal začasno postavimo oder iz nekaj plohov ali desk, ki morajo imeti nosilnost teže vsaj dveh oseb. Posebej teh plohov ne bomo pričvrstili in jih bomo kasneje premikali po nivojih.

Gradnjo drugega nivoja pričnemo tako, da del drugega nivoja najprej na tleh postavimo vzporedno z zgrajenim prvim nivojem. Zgornji del drugega nivoja naj bo oddaljen cca 5 m od postavljenega prvega nivoja. Na horizontalo spodnjega dela dru-

gega nivoja pričvrstimo dve daljši vrvi, s pomočjo katerih bomo nivo dvignili. Vrvi naj tečejo preko horizontale na drugi tretjini prvega nivoja. Ko pričnemo dvigovanje, naj par postavljalcev pazi, da se vrh ne premakne, ostali pa naj z vlečenjem vrvi drugi nivo dvignejo in prislonejo na vrhe diagonal na drugi tretjini postavljenega prvega nivoja. Drugi nivo nato pričnemo povezovati na način kot je narisano.

Vlečne vrvi nato odvežemo. Ponovno jih pričvrstimo na vrh stolpa (drugega nivoja), ki je trenutno na tleh. Vrvi nato napeljemo preko tretjega dela stoječega prvega nivoja. Drugi nivo zatem s potegom dvignemo. Za večjo stabilnost povežemo še horizontalne diagonale na stiku prvega z drugim nivojem (v drugi tretjini prvega nivoja).

Povežemo tudi prve diagonale drugega nivoja, ki jih pričvrstimo na prvi nivo.

Gradnjo nadaljujemo z dvigom drugega dela drugega nivoja. Postopek je podoben dvigu prvega dela. Ko je del dvignjen, povežemo diagonale in horizontale.

Ko smo to končali, lahko pristopimo k izdelavi in vezavi pohodnega dela na vrhu stolpa, izdelavi ograje in lestve. Preostane nam le še, da preostalo 8m sušico, namenjeno za jambor, privežemo na gornji nivo.

